

"Årets vildeste og mest velskrevne bog. Den er fremragende, intet mindre."

★★★★★ *Berlingske*

MORTEN PAPE

PLANEN

POLITIKENS FORLAG

ROMAN

Morten Pape

Planen

ROMAN

Politikens Forlag

FØRSTE DEL

Krapyl

Da hans hoved ramte isen, kunne hele Amager mærke rystelserne.

Øens kontinentalplader forskød sig, gråspurvvene flygtede fra de frostbidte grene, og et eller andet sted langt væk fra Urbanplanens tunge tristesse mistede nogle alt hvad de ejede og elskede under det efterfølgende jordskælv.

En tyrannosaurus kunne have stepdanset gennem hele ghettoen det øjeblik, og selv ikke den mest asfaltkyssende dranker ville have bemærket det.

Jeg havde altid beundret min fars størrelse og drøjde, men i dette øjeblik var han pludselig en slagen mand. Denne et hundrede og fyrre kilos kampvægt af en menneskelig kolos, grundigt oparbejdet gennem næsten fyrre år med dårlig kost, rygning og en bunke bajere i dunken, kolliderede med naturens elementer og sit eget hovmod for ikke at skuffe sin legesyge søn, der bare gerne ville spille bold.

Han slog luften ud af sig selv og lå som en engel i sneen.

De enkelte snefnug stod stille i luften som hang de i usynlige snore, fars nikotinholdige åndedræt nåede at fryse til rene og klare tjærekrystaller, og efter et lille fikst træk bagud med halen lobbede jeg bolden over ham så den skøjtede ind mellem de rustne målstolper.

Det var først da Jorden begyndte at rotere igen et par sekunder senere at jeg bemærkede blodpølen der langsomt spredte sig ud over den isbelagte asfaltbane som en selvoppustelig pude bag min fars skaldede hoved.

Nu døde han. Kraftedme. Lige foran mine øjne – og det var min skyld.

Solen finder sjæld
der gemmer sig ru
ser af beton kaste
parkeringspladser,
ninger i asfalten,
sammen af tykke
tonens mange tusi
stenede edderkop
længere af frygt fo
mange træer man
har gemt stofferne
kunne være barn
over Centret; en sp
så høj grad som b
ingen der vil tage
haveren er blevet
rude lige omkring
til en femmer lå og
er dækket af med
fra Byggeren. Ude
med drankernes b

*under senere
over den is-
ars skaldede*

det var min

Prolog

Solen finder sjældent vej ind i Planen, den gemmer sig for alt det der gemmer sig rundt om hjørnerne. De enorme beboelsesklodser af beton kaster lange firkantede skygger der krydser hullede parkeringspladser, ujævne fortove og stier med utallige lappeløsninger i asfalten, der som en maltrakteret krop er forsøgt surret sammen af tykke hudlapper med nål og tråd uden bedøvelse. Betonens mange tusinde småsten ligner pupillerne på en hær af forstenede edderkopper der stirrer på en indtil man ikke tør kigge længere af frygt for at de blinker tilbage. Skyggerne ligger over de mange træer man engang har plantet her, buskene man engang har gemt stofferne i, gyngestativer og legepladserne man engang kunne være barn i. De tværer deres mørke urokkelige felter ned over Centret; en spøgelsesplads hvor mennesker misligholdes i lige så høj grad som bygningerne. Skudhullerne ved værtshuset er der ingen der vil tage sig af, ligesom de beskyttelsespenge som indehaveren er blevet afkrævet op til flere gange. Bagerens smadrede rude lige omkring dér hvor kanelstængerne og studenterbrødene til en femmer lå og hvilede sig til skue for frokostosultne skolebørn, er dækket af med tre ugeblade, lidt gaffatape og et par brædder fra Byggeren. Ude foran kiosken dyster mågernes efterladenskaber med drankernes brækpletter om hvor man skal træde, inden man

kan gå ind og snolde for en krone i det mørke rum med de næsten tomme hylder og dåserammer uden pant ved siden af bladene med nøgne kvinder der alt sammen sælges af en skæv pakistaner med krøllet skjorte og en bolchestribet papirpose i hånden og en fastelavnsskølle under disken. Drankerne går rundt, svajende og gryntende som en zombieflok blandt os andre, frem og tilbage fra bænken ved siden af skolen til kiosken med de tomme flasker som kan ombyttes til et par nye af slagsen. De skal helst ikke være for kolde, gerne lunkne, så er de nemmere at skylle ned. På en regnvejrsdag tegnes horisonten af to smattede monokrome flader, nedtonede og grå som betonen fordrer det. Fulderikker og junkier og bistanstaklienter sidder på bænkene foran skolen mens de mindste elever kaster sten og glasskår mod drankerne, bare for at få dem til at rejse sig i arrigskab og jagte de små møgsvin et par meter indtil de falder over deres egne fødder og den fuldskab der gør dem overmodige i et splitsekund. Første gang jeg så en død mand, lå han på maven med hovedet blodskudt og fladmast som en kødfars direkte ned i jorden, hans blege hånd holdt om et indkøbsnet med ødelagte ølflasker, og han havde skidt i bukserne. Regndråberne gled af på hans hud, fedtet og fuget som den var, også da døden i en al for tidlig, men moden alder mødte ham på jorden, og bag på hans beskidte hue stod der "Verdens Bedste Farfar" med gul tråd.

En kvæstet bil uden fælge eller nummerplade drejer skarpt om hjørnet og parkerer midt i det hele. Røg og tung musik fra et skrattende anlæg er det eneste tegn på liv derindefra. Et par gutter i dynejakke, sorte kasketter og engang skinnende hvide sko går hen mod bilen. Den ene henter en sportstaske i bagagerummet, den anden kigger sig hele tiden omkring, sludrer gennem chaufførens nedrullede vindue. Et håndtryk, et par gennemsigtige poser og en arabisk hilsen udveksles, inden bilen sætter i gear og er ved at pløje en alkoholiker med gin i en mælkekarton ned foran det lukkede posthus der ikke længere skal sælge frimærker til maske-rede mænd med pistoler.

Døren ud til skolegården er kun lige blevet åbnet før vikaren opdager at han er på vej lukt i helvede. Jeg får øje på ham så snart han træder ud og allerede giver op. Hans ben vil ikke mere, ikke

længere ud, så han at fortsætte, så han teau indtil hans gu smækker i af sig sel Dyvekeskolens kao

For mange år sid neret på disse kanti gemme det grimme overse. Nu er dette en uoverskuelighed i en hektisk krigsda kartofler som jeg er ter, og der synges m ved hinkebanen. Di der ligger midt i en arbejdere i et bester skal alle sammen v denne tirsdag klokke pointe.

En hær af flyverd genmadsprodukter ponerede legeplads sjebane der ebber u smæld i den halvde anden dreng ned i i resten af de græden standere i hjørnerne eller et skrål, senere inferno af råb og ba

Vikarens fingre g lig porcelæn med et inspicerer den knald han forsøger at hitte at stille koppen fra s en voksen. Kaffen s om en person der k gård. Han kan irette

n med de næ-
den af bladene
æv pakistaner
hånden og en
t, svajende og
og tilbage fra
ne flasker som
ikke være for
d. På en regn-
ne flader, ned-
og junkier og
ns de mindste
or at få dem til
var meter ind-
o der gør dem
død mand, lå
om en kødfars
dkøbsnet med
Regndråberne
så da døden i
den, og bag på
med gul tråd.
ejer skarpt om
; musik fra et
. Et par gutter
hvide sko går
agagerummet,
ennem chauff-
msigtige poser
gear og er ved
ned foran det
ker til maske-

or vikaren op-
ham så snart
ke mere, ikke

længere ud, så han stopper op midt i bevægelsen. Han er nødt til at fortsætte, så han tager tre skridt længere hen ad dørristens plateau indtil hans gummisko plantes på jorden, og døren bag ham smækker i af sig selv. Nu er han på egen hånd det næste kvarter i Dyvekeskolens kaotiske skolegård.

For mange år siden blev hovedstadens lort og affald opmagasineret på disse kanter. Lortet Amager var dér hvor man kunne gemme det grimme væk. I dag er lossepladssymbolikken ikke til at overse. Nu er dette stedet du ikke ønsker dine børn i nærheden af, en uoverskuelighedens arena hvor proletariatets afkom farer rundt i en hektisk krigsdans iført deres hudfarve som uniformer. Blege kartofler som jeg er i undertal. Der er flere tørklæder end tylskørter, og der synges mere arabisk i kroge end Halfdan Rasmussen ved hinkebanen. De voksne siger at det er fordi vi går på en skole der ligger midt i en ghetto. Det betyder at der er mange fremmedarbejdere i et bestemt boligområde. Men det er ligemeget, for vi skal alle sammen være her, siger de. Synet af skolegårdens virvar denne tirsdag klokken lidt over halv ti bekræfter i høj grad dén pointe.

En hær af flyverdragter med maven fuld af sukkerholdige morgenmadsprodukter farer rundt om hinanden henne ved den ramponerede legeplads med tårne og en hængebro og en rusten rutsjebane der ebber ud som en rådden tunge. Det giver et rungende smæld i den halvdel af skolegården hver gang en dreng kyler en anden dreng ned i rutsjebanen inden han selv tager turen ned til resten af de grædende unger. Et par andre brag ved de gamle busstandere i hjørnerne af gården efterfølges forudsigeligt af et skrig eller et skrål, senere latter, inden det hele drukner i et hysterisk inferno af råb og bandeord.

Vikarens fingre griber rundt om hanken på en kaffekop af billig porcelæn med et forvasket print af kommunens logo på. Han inspicerer den knaldgrønne refleksvest med de fortabte øjne mens han forsøger at hitte ud af hvordan han kan iføre sig vesten uden at stille koppen fra sig og dermed miste sit sidste håb om at ligne en voksen. Kaffen skaber autoritet, den indikerer at der er tale om en person der har noget at skulle have sagt i den her skolegård. Han kan irettesætte børnene og skille dem fra hinanden i en

slåskamp. Han minder sig selv om det og tager en tår af koppens indhold. Kaffen er allerede blevet kold. Han har endnu ikke lært at holde af lærerværelseskaffens beske kalksmag. Så kommer han igen i tanke om den skide refleksvest. Et nyt tiltag der skal gøre gårdvagterne mere synlige over for eleverne. Der står han som en lille dreng alene i et prøverum. Han formår efter et lille svaj med nakken at få vesten på. Det hjælper ikke på noget. Hans tøvende bevægelser lækker dråber af sårbarhed, usikre svedperler, og i denne skolegård er det noget man kan lugte på lang afstand. Dette bliver det længste kvarter i hans liv. Indtil næste gang klokken ringer ud, og kvarterets børn skal vogtes på ny.

Jeg ved hvordan han har det.

Jeg sidder på bænken langs bygningen overfor som udskifter under vores klassekamp mod dem fra 3.x. Det har efterhånden udviklet sig til et regulært derby, en hadets kamp mellem de to klassers absolut bedste boldekvilibristere. Og så er der Thomas og mig. Vi bliver kaldt for boldmongolerne. Vi duer kun til at stå på mål, til at stå i vejen, og ikke en gang det er vi gode nok til. At være henholdsvis første- og andenmålmand på klasseholdet er den eneste fælles oplevelse vi har med de andre drenge i skoletiden. Ellers er vi overladt til os selv og hinandens selskab som vi har haft siden vi var helt små og en dag pludselig opdagede at vi boede over for hinanden. Bolden kurer hen over asfalten. Jeg kan høre lyden af en hudafskrabning når den kommer tæt nok på. Bolden rammer mig midt på brillerne, og pludselig kan jeg ingenting se. Det højre brilleglas er faldet ud. Altid det højre. Tinnitus ringer for mine ører. En smuk, monoton lyd af nedtur. Nu leder jeg med hele hovedet ned mod asfalten, halvblind efter glasset i et desperat håb mens hjertet bag min lidt for tynde efterårsjakke pumper hårdt, men ude af takt. Hånden søger rundt, rammer en halvopløst tomatskive med mayonnaise, jeg trækker poten til mig og tørrer instinktivt det uvelkomne snask af i kanten på bænken. Jeg prøver med den anden hånd og kigger rundt med mit stadig velfungerende venstre øje, og der får jeg øje på det runde stykke brilleglas godt gemt inde under bænken i nogenlunde sikkerhed.

Mine indvolde trækker sig sammen som et pindsvin da jeg ikke længere kan holde vejret og er nødt til at indånde stanken fra

skoletoiletet. Det ammoniak og gammel op i den misfarved benytter sig af det h krampe i klassen. D noget mere af det h det er at være alene passere gaden så to Lokummerne er ov de afkortede træde se hvilke der er tale er hvid dér hvor de skal forsøge at få sa hvis der endelig ko bliver rene af. Brill har gjort det hund ridse. Måske får m brillerne i lunken v af på mit ansigt n selv i spejlet. Når jeg ikke har lyst ti kinder, det tynde l til at ligne præcis siddende i panden ne finde på at gra mærke andet end ham. Han virker s

Jeg får igen øje sipper til sin kaffe For ham er det ba på verden som de først sent opdage get ham. Jeg genk Ali og Jehanzeb. I familie med Duy tage stilling til ve på ham med et s

af koppens
du ikke lært
ommer han
er skal gøre
nan som en
le svaj med
uns tøvende
r, og i den-
and. Dette
og klokken

n udskifter
fterhånden
ellem de to
Thomas og
til at stå på
til. At være
er den ene-
iden. Ellers
r haft siden
de over for
lyden af en
ommer mig
: højre bril-
mine ører.
le hovedet
håb mens
årdt, men
t tomatski-
instinktivt
r med den
nde venstre
gemt inde
da jeg ikke
tanken fra

skoletoiletet. Det kradsbørstige potpourri af dufte med noter af ammoniak og gamle honningmadder får mig næsten til at kaste op i den misfarvede håndvask foran mig. Intet under at ingen benytter sig af det her sted. Intet under at vi alle sidder med mavekrampe i klassen. Det er dog et under at *jeg* ikke har benyttet mig noget mere af det her sted. For første gang opdager jeg hvor rart det er at være alene herinde. Resten af verden kan køre af sig selv, passere gaden så tosset den vil, så længe den ikke får øje på mig. Lokummerne er overmalet med tusch og graffiti, nogle af låsene til de afkortede trædøre er smadret, men man kan ikke umiddelbart se hvilke der er tale om, så man må prøve sig frem. Sæbeholderen er hvid dér hvor den ikke er rusten. Alle på skolen ved at man ikke skal forsøge at få sæbe ud derfra. De er som regel altid tomme, og hvis der endelig kommer noget ud, er det ikke noget ens hænder bliver rene af. Brilleglasset klemmes fint ind i hak med stellet. Jeg har gjort det hundredvis af gange før. Men der er kommet en ny ridse. Måske får mor ikke øje på den, hvis jeg er heldig. Jeg skyller brillerne i lunken vand, sætter dem på plads og lader dem dryppe af på mit ansigt mens jeg uforsætligt kommer til at glo på mig selv i spejlet. Når jeg kigger på mit spejlbillede, ser jeg en dreng, jeg ikke har lyst til at være. Han ser så sølle ud med sine buttede kinder, det tynde leverpostejsfarvede hår og brillerne der får ham til at ligne præcis den undermåler han er. Han har bittesmå sten siddende i panden som pynt efter bolden. Han ligner en der kunne finde på at græde når som helst. Jeg ser på ham og kan ikke mærke andet end medlidenhed, og jeg har lyst til at stikke af med ham. Han virker som en kammerat der vil kunne forstå det hele.

Jeg får igen øje på refleksvesten da jeg forlader toilettet. Vikaren sipper til sin kaffe, men jeg kan se at han intet hælder i munden. For ham er det bare rart at stirre ned i koppen frem for at stirre ud på verden som den ser ud på disse kanter. Måske er det derfor han først sent opdager at fem små drenge fra anden klasse har omringet ham. Jeg genkender et par af dem fra fritidshjemmet. Rashid, Ali og Jehanzeb. De to andre kender jeg ikke, men jeg tror de er i familie med Duygu. Vikaren spærrer pludselig øjnene op og skal tage stilling til verden igen. Drengene står afventende og kigger op på ham med et smil jeg ikke har set før. Den første snotter kom-

mer fra Rashid der står bag vikarens ryg. Den sidder tungt lige i nakken på ham. Vikaren drejer sig om mod gerningsmanden. Den næste snotter fra Ali rammer hans venstre øre. Igen snurrer han en halv omgang inden den tredje snotter klistrer sig til det bagerste af hans hals. Vikarens lunke kaffe rammer gårdens isnende underlag mens hanken stadig hægter sig fast i hans rystende fingre. Da han bliver ramt for fjerde gang, råber han i vilden sky af de otteårige snottene, men Jehanzeb løber om bag ryggen på ham og spytter en sidste gang.

Jeg ser op mod det store ur. Et minut tilbage. Mine læber smager salt. Jeg lukker øjnene og ser ingenting længere, hører kun de andre midt i mit eget mørke. Jeg klemmer mine øjne alt hvad jeg kan, for at søge så langt ind i mit eget kranie som muligt. Jeg ønsker at ingen som helst kan se mig, forbander min egen eksistens og nægter at høre til her. Jo længere tid jeg lukker øjnene i, jo tydeligere kan jeg se hvad jeg har brug for. Mor der bukker sig ned og trykker mig ind til sig. Far der løfter mig op inde i entreen, så min hovedbund lige snitter loftet.

Jeg åbner øjnene til en tom skolegård og klasselærer Bahnsen der stikker hovedet ud af døren og er rasende over at jeg ikke er mødt ind i klassen til hendes time.

“Så er det nu, hr. Pape!”

Som regel sidder strikker i den lidt smøg efter den anden med den røde rulle spritny stampeklæde og rygermotorik, forsvundne smøg og håndfladen så de gulv mens jeg ligesom sprækker mellem fingrene er til at kende for sig selv celler. Jeg løfter hovedet bare for at fordi skjult op mod natten me ben. Hans læder Skræks underarrangering svulstige proportioner spredte ben som muligheden byder til irritere ham så rask for at klø sig godt skægget med sandt ånder ind med en hård hår. Når han med derefter at besku